

Proposta didàctica per infantil i primària

“SUPEREM L'EXCLUSIÓ! QUALITAT EN L'EDUCACIÓ!”

Con el lema “**Superem l'exclusió! Qualitat en l'educació!**” Posa-hi la teva peça: totes compten” L'objectiu és denunciar l'exclusió que viuen milions de nens i nenes per diferents motius: minusvalidesa malaltia, qüestions de gènere, enfrontaments bèl·lics, la pèrdua dels pares en situacions de conflicte o senzillament pobresa. Un cercle fatídic que cal trencar amb l'eina més potent: **l'escolarització**.

“Una línia divisòria separa el món de forma transversal. Aquesta desigualtat i aquesta injustícia són les conseqüències d'una estructura excloent que regna en tot el planeta. No és una qüestió de tenir més o de tenir menys dins d'una mateixa societat, sinó que la qüestió és tenir un lloc dins de la societat o estar exclòs d'aquesta. En realitat la lluita contra la pobresa s'ha de concebre com una lluita contra l'exclusió i a favor de la inclusió”.

*Fragment de “El rol de l'educació pel desenvolupament en la lluita contra la pobresa”
Development Education Exchange in Europe Project (Palermo 2003)*

Al segle XXI, en plena societat del coneixement, l'educació estableix la diferència entre les persones que poden aprofitar-se de les noves tecnologies i les que en queden irremeiablement marginades.

Malgrat ser un dret fonamental, l'educació per a tothom és per ara només una promesa, que hauria de fer-se realitat al 2015, segons van comprometre's els cent vuitanta cinc governs participants a la Cimera de Dakar de l'any dos mil. Tot i que, si se segueix la tendència actual, no s'aconseguirà respectar la data acordada.

Posa-hi la teva peça: totes compten

La **Setmana d'Acció Mundial per l'Educació** vol potenciar en l'alumnat el compromís actiu i el sentit de responsabilitat davant de situacions injustes. La intenció és fer entendre que tots i totes podem fer alguna cosa per transformar aquesta realitat.

A través de l'educació no s'ha d'explicar únicament quines són les conseqüències de la injustícia (pobresa, canvi climàtic, racisme...) sinó, especialment, les causes. A Espanya, molts docents conscients de la realitat del món actual i del paper que en aquest juga l'escola treballen en les seves aules amb l'objectiu, més o menys explícit, planificat o estructurat, d'aconseguir transmetre una visió d'interdependència global, que mira de resoldre els conflictes i aportar claus per construir un mon més just i equitatiu.

En el marc de la LOE, voldríem aprofitar l'oportunitat que ens ofereix el desenvolupament de la competència ciutadana per desenvolupar capacitats que permetin a les persones viure en societats cada vegada més plurals. Aquesta competència suposa un desenvolupament de persones amb autoestima, dignitat, llibertat i responsabilitat. A més, contribueix de manera molt significativa a la cohesió social, per que potencia valors com la tolerància i el respecte.

Per aconseguir-ho, és necessari entendre l'escola com un “laboratori de vida democràtica”, que potencii la consciència crítica, el respecte als drets humans i la participació activa a la societat. En definitiva, una escola que construeixi una ciutadania global, compatible amb la identitat local, on tots i totes podem trobar-hi el nostre lloc.

(Els/les docents que vulguin ampliar els continguts del tema poden fer-ho a www.cme-espana.org).

Consideracions generals

- Les activitats proposades estan pensades per al segon cicle d'educació infantil i els tres d'educació primària però poden adaptar-se per treballar amb alumnat d'altres nivells.
- As blocs de contingut es proposa més d'una activitat per que el professorat pugui escollir la més adequada en funció de l'edat, les característiques del grup, etc.
- El terme "professorat" l'utilitzem per referir-nos també a educadors i educadores i als monitors i monitores, tant de l'àmbit formal com del no formal.

Objectiu General de la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació

Sensibilitzar els càrrecs polítics amb capacitat de decisió i l'opinió pública de la importància de l'educació, així com de la necessitat urgent de treballar per que l'accés a una educació de qualitat per a tothom sigui una realitat al 2015.

Objectius de la proposta didàctica

- Valorar l'educació com a dret universal i fonamental tal i com es recull en la Declaració Universal dels Drets Humans i en els acords de la Convenció sobre els Drets de l'Infant.
- Comprendre la importància de l'educació bàsica com un element clau per trencar el cercle de la pobresa.
- Conèixer les causes que impedeixen l'accés a una educació bàsica i de qualitat a milions de nens i nenes i les conseqüències que això suposa.
- Assumir com a ciutadans i ciutadanes actius la pròpia responsabilitat enfront les situacions injustes i comprendre que tots i totes podem fer alguna cosa per canviar-les o per transformar aquesta realitat.

Objectiu general per a l'Educació Infantil

Ser conscients de la importància de l'educació per a tothom

Objectiu general per a l'Educació Primària

Comprendre la relació entre la manca d'educació i l'exclusió.

Objectius específics per al **SEGON CICLE**

- Comprendre la importància de l'educació per a totes les persones.
- Constatar que l'educació es clau per evitar exclusions.
- Crear un lema per la lluita per una educació més inclusiva.

BLOC I: EDUCACIÓ PER A TOTHOM

Activitat 1: El peix que no volia anar a l'escola

El professor o professora llegeix als i les alumnes asseguts en cercle el conte del peix que no volia anar a l'escola.

El peix que no volia anar a l'escola

Quin gran espant es va endur el peix Trís! I tot plegat per que no li agradava anar a l'escola i no havia après a llegir!

L'ase Orelles, després d'anys de treball, gaudia d'un descans ben merescut

Però tan acostumat estava a treballar que no podia estar sense fer res.

Passéjant un dia per la riba del riu, va tenir una brillant idea:

- Cada dia vindré al riu a pescar i així em distrauré.

I des de llavors, assegut sobre el vell pont que creuava el riu, l'ase Orelles llançava l'esquer al riu i esperava a què els peixos piquessin.

Quina emoció sentir l'estirada d'un peix i després estirar el fil fins veure el peix agitant-se a l'extrem de l'esquer!

Però el que era ocasió d'alegria per l'ase, ho era de tristesa pels peixos que vivien al riu.

En veure com l'ase Orelles anava capturant-los, van reunir-se per mirar de trobar la manera d'alliberar-se d'ell.

Després de molt cavil·lar, decidiren posar al lloc on sempre pescava l'ase Orelles, a sota del pont, un cartell amb la inscripció amb lletres ben grans:

"Atenció! Perill! Aquí pesca l'Orelles! No mengeu cap cuc."

Des d'aquell dia, l'Orelles no comprenia per què no agafava ja cap peix. I es rascava pensatiu el cap pensant en l'estrany misteri.

El peixet Trís, al sortir de casa, en lloc d'anar a l'escola, solia fer grans passejos per tots els racons del riu. Era més emocionant nedar d'un costat a l'altre que estar a classe, assegut, dibuixant, escrivint o comptant.

I, és clar, mai anava a l'escola i no sabia llegir.

un dia en una de les seves aventures va arribar a sota del pont, al lloc on els peixos havien posat el gran cartell.

Trís el va veure. Per què hauran posat això aquí? Què volen dir aquestes lletres? En aquest moment la seva atenció es va veure atreta per un deliciós cuc que es gronxava a l'aigua.

-Menjar exquisit! - va pensar Trís.

I obria la seva boca per a empassar-se'l quan, de cop i volta, zas! El vell pont sobre el que s'asseia l'Orelles es va ensorrar i aquest es va veure submergit a l'aigua. Ho va passar malament. Però va poder veure el cartell de perill que els peixos havien posat. I com que era vell i li resultava difícil sortir de l'aigua perquè els ossos li pesaven molt, els peixos, compadits d'ell el van ajudar a sortir.

L'ase Orelles els va prometre que mai més aniria a pescar. I els peixos li van demanar que s'apropés a la riba i parlarien i s'explicarien tot de coses.

Trís va rebre un ensurt terrible en veure que havia estat a punt de morir pescat per no saber llegir i ja mai més va deixar d'anar a l'escola. I sabeu?, va arribar a comprendre que anar a classe era tan emocionant com passejar pel riu tan ample i llarg.

(Conte sudamericà)

<http://www.bme.es/peques/Elbusinfantil/Materiales/CUENTOS/colegio/elpezquenoqueria.htm>

1. Després de la lectura del conte, es reflexionarà en grup sobre el seu contingut, la importància d'anar a l'escola, l'alegria que se sent en anar-hi, etc. Es pot preguntar a l'alumnat quines activitats els agraden més, quines menys i es tractarà de què valorin la importància de totes elles.

2. Es proposarà dibuixar col·lectivament les principals escenes del conte per a penjar-les a una paret del centre.

Se suggereix que els alumnes de cinc anys siguin els que dibuixin i ordenin la seqüència, els de quatre els que pintin els personatges i els petits de tres anys, col·loquin gomets per donar color al paisatge.

Activitat 2: L'educació al món

Es demanarà als infants que busquin a casa fotos on apareguin nens i nenes de diferents llocs del món.

A classe, a partir de l'observació d'aquestes fotos, es parlarà dels diferents països, de la seva gent, de com són les seves cultures...

Se'ls preguntarà si tots els nens del món van a l'escola, si també ho fan les persones adultes, si existeixen escoles a totes les regions del planeta, etc.

Amb les fotografies aportades per l'alumnat es realitzarà un mural.

BLOC 2: UNA ESCOLA PER A TOTS I TOTES

Activitat 1: L'escola en què cabem tots

El professorat crearà amb una corda un espai que simuli ser una escola i presentarà a l'alumnat diferents protagonistes i les seves històries.

- La Maria té tres germans més petits i la seva mare li ha dit que no pot seguir anant a l'escola perquè ha de cuidar els seus germanets mentre ella treballa.

- La Patrícia ha d'ajudar a la seva família, per això treballa a un taller del seu poble fent catifes. A ella li agradaria anar a l'escola, però la seva família depèn del que li paguen, així que ha de quedar-se treballant.

- En Xavier viu en un paisatge preciós, en una muntanya molt alta des de la qual pot veure fins molt lluny. A ell li encanta el seu poble, rodejat de muntanyes i valls. Malgrat això, els dies de pluja i neu li costa molt arribar a l'escola perquè ha de caminar una hora per camins enfangats i molts dies es perd la lliçó per no poder arribar fins a l'escola.

L'alumnat agafarà els ninots que hi hagi a l'aula i amb ells representaran als protagonistes de les històries. Tots junts buscaran solucions per que tots puguin arribar a l'escola.

Quan trobin la solució, inclouran el ninot dins de l'espai "escola" creat pel mestre o la mestra.

Activitat 2: Construïm l'escola

Amb plaques de cartró o cartolines de mida A3 els nens i nens es dibuixaran i pintaran juntament amb el professorat una escola gegant. Aleshores es retalla el dibuix per peces i darrere de cadascuna d'elles es posa el número corresponent segons l'ordre a seguir per reconstruir-lo.

Es presentaran en un calaix totes les peces o s'explicarà a l'alumnat que existeixen molts trossos (com si fossin molts maons) d'una escola que encara no existeix, però que s'ha de construir entre tots per a aquells nens i nenes que no poden exercir el seu dret com nosaltres de tenir una escola on anar a aprendre i a cantar.

Per això se li donarà a cada nen o nena un tros o una peça i, asseguts en cercle, per ordre, s'aniran buscant i ordenant els números, i construint poc a poc l'escola (les peces es podran ajuntar amb cinta adhesiva, o posar-les a sobre d'una planxa de cartró gegant i enganxar-les amb pega).

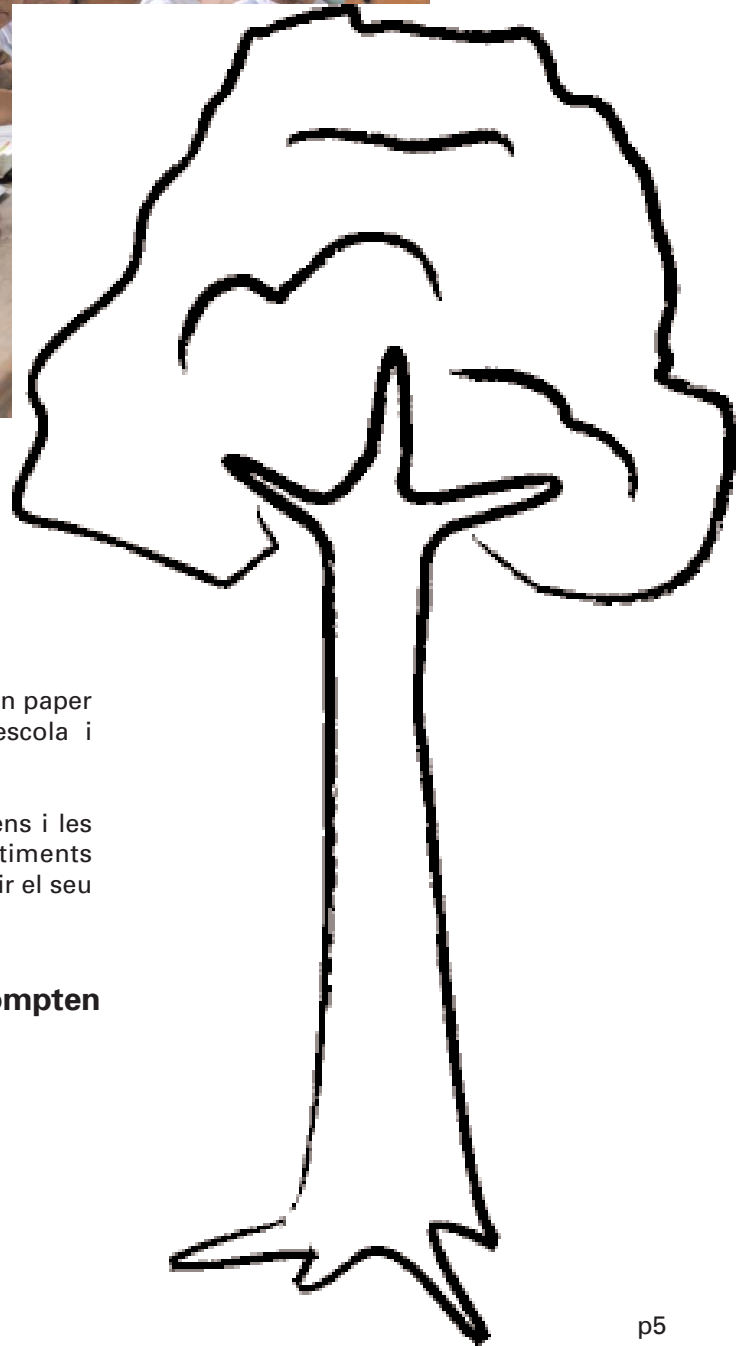
Un cop s'hagi col·locat l'última peça o l'últim maó, es col·locarà l'escola construïda a l'entrada (o a un altre espai) de l'escola sota el lema: "Volem una escola de qualitat per a tothom".

BLOC 3: PER QUE TOTES LES PERSONES TINGUEM

© Pablo García/Ayuda en Acción

Activitat 1: L'arbre dels sentiments

Es dibuixa un arbre gegant en un paper continu.

Es demana a cada alumne que pinti o escrigui en un paper en forma de fulla el que més li agrada de l'escola i s'enganxen totes les fulles a l'arbre.

Amb l'ajuda del professorat s'intentarà que els nens i les nenes valorin el que tenen i despertin sentiments d'empatia i solidaritat amb els que no poden exercir el seu dret a una educació de qualitat.

Activitat 2: Posa-hi la teva peça! Totes comptem

Veure pàgina 17.

Objectius específics per al PRIMER CICLE

- Comprendre el valor de l'educació per trencar amb l'exclusió.
- Constatar que l'educació té un lloc en diferents àmbits i al llarg de tota de la vida.
- Assumir la responsabilitat de col·laborar per a transformar les situacions d'injustícia i exclusió.

BLOC I: L'ESCOLA PER A TOTES LES PERSONES

Activitat 1: La meva escola

Es comença aquesta sessió descobrint amb endevinalles, rodolins o poemes, alguns dels elements que componen una escola.

Aleshores, per parelles, crearan endevinalles o rodolins, per que els seus companys descobreixin quins altres elements són necessaris a l'escola.

Apuntarem tots els elements a la pissarra o en una cartolina.

Per començar l'activitat i donar idees, es suggereix donar a l'alumnat els següents exemples:

Por las ventanas, el Sol

"En la calle había una escuela
Con las ventanas abiertas.
El Sol entró silencioso,
Y sus rayos como labios jugaban a darse besos.
Y cogidos de la mano
al patio fuimos, contentos"

Almacén de historias rotas dicen muchos que yo soy y en colegios y oficinas por los rincones estoy.
(La papelera)

Con sus páginas abiertas te va ilustrando la mente, si alguna vez lo prestaras, lo perderás para siempre.
(El libro)

Activitat 2: Una escola per a tothom

Es presenta l'alumnat els següents personatges.

- La Maria té tres germans més petits i la seva mare li ha dit que no pot seguir anant a l'escola perquè ha de cuidar els seus germanets mentre ella treballa.

- La Patrícia ha d'ajudar a la seva família, per això treballa a un taller del seu poble fent catifes. A ella li agradaria anar a l'escola, però la seva família depèn del que li paguen, així que ha de quedar-se treballant.

- En Xavier viu en un paisatge preciós, en una muntanya molt alta des de la qual pot veure molt lluny. A ell li encanta el seu poble, rodejat de muntanyes i valls. Malgrat això, els dies de pluja i neu li costa molt arribar a l'escola perquè ha de caminar una hora per camins enfangats i molts dies es perd la lliçó per no poder arribar fins a l'escola.

Es divideix la classe en grups i es reparteixen les històries per que l'alumnat les representi.

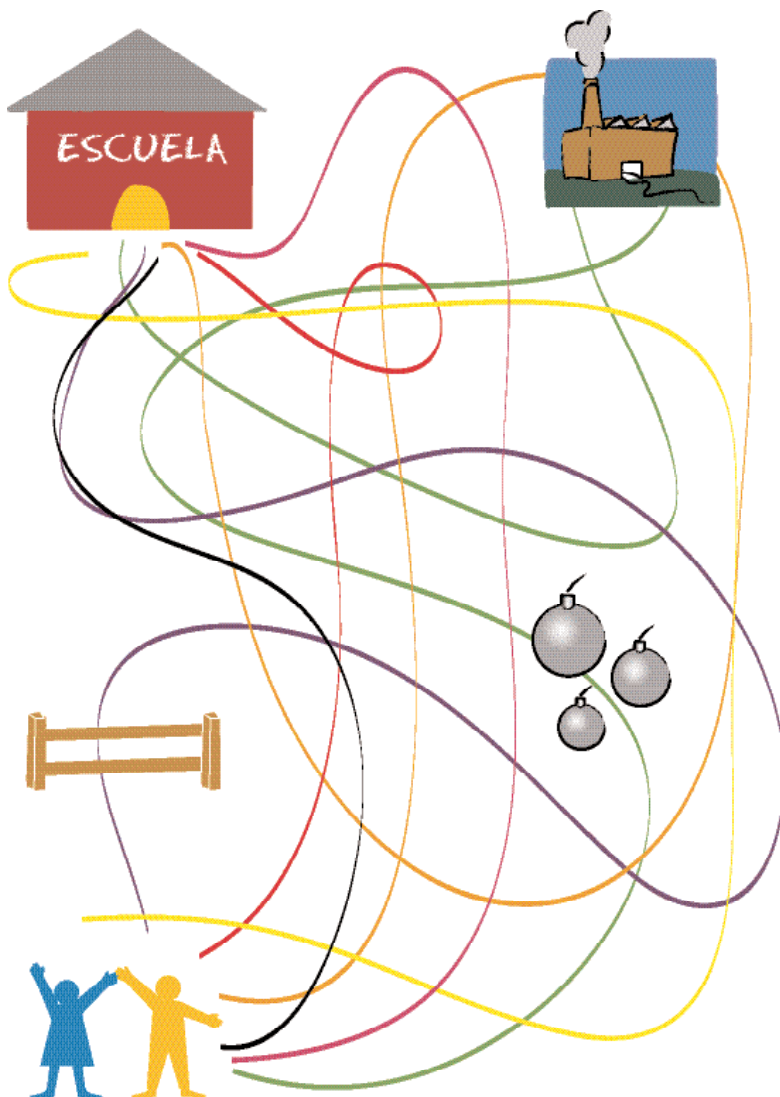
Un cop feta la representació, es guia a l'alumnat en la següent reflexió: què es podria fer per a ajudar a aquests nens i nenes a anar a l'escola?

Les conclusions de la reflexió s'elaboraran col·lectivament i es convertiran en un desig que es plasmarà en un cartell i es penjarà en l'arbre dels desitjos.

BLOC 2: OBSTACLES

Activitat 1: El camí a l'escola

El/la docent repartirà diversos dibuixos amb camins que condueixen a un infant fins a l'escola. Però en alguns dels dibuixos hi haurà un obstacle que li impedirà arribar a la fita.

Els obstacles poden ser:

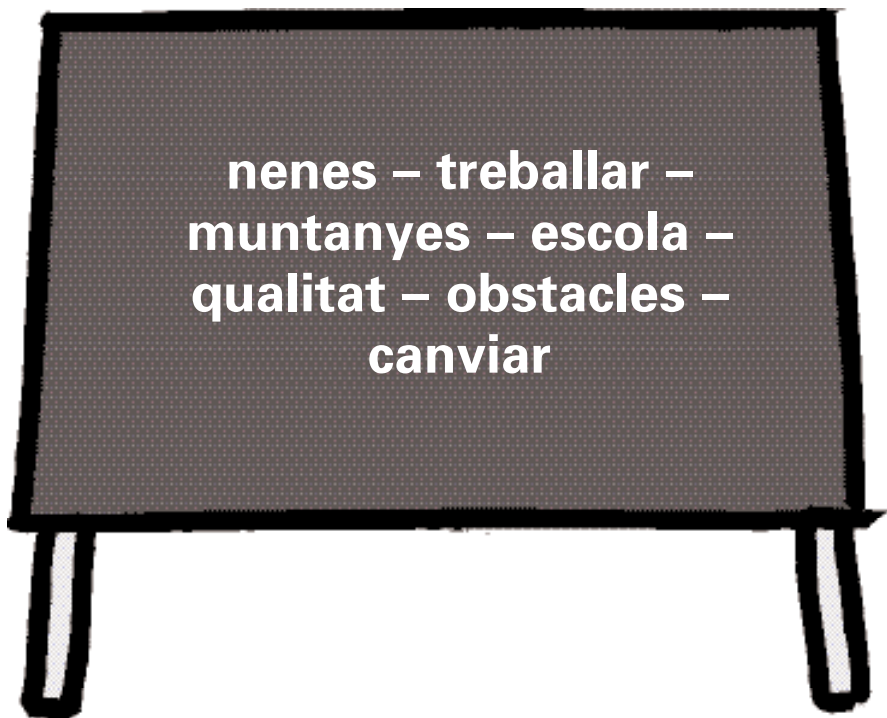
- Σ Una fàbrica que simbolitza el treball infantil
- Σ Una guerra
- Σ Una barrera al camí (que simbolitza la manca de mitjans de transport per arribar a l'escola).

Després d'haver realitzat l'activitat, es preguntarà als nens i a les nenes si tots/es han pogut arribar a l'escola. A partir de les respostes obtingudes es reflexionarà sobre quines van ser les causes que impedièren arribar i quines possibles solucions es necessitarien per a aconseguir-ho.

Activitat 2: Taller de contes

En aquesta activitat es farà reflexionar a l'alumnat sobre la necessitat d'una educació per a tothom i sobre el fet de que existeixen milions de nens i nenes que per diferents motius no poden tenir una educació de qualitat. S'escriuran a la pissarra algunes paraules significatives, com per exemple:

I a partir d'elles es demanarà als nens i a les nenes que elaborin un conte on apareguin les paraules anteriorment mencionades.

BLOC 3: A LES NOSTRES MANS

Activitat 1: Quina educació volem per a tothom?

Recordant els contes que han escrit i les activitats que s'han realitzat prèviament es proposa elaborar un mural conjunt. Al centre es pot pintar una escola i, al seu voltant, anar dibuixant o escrivint tots aquells elements identificats que són necessaris per a aconseguir l'educació de qualitat que volem per a tothom.

Activitat 2: Posa-hi la teva peça! Totes compten

Veure pàgina 17.

Objectius específics per al SEGON CICLE

- Comprendre el valor d'aprendre.
- Comprendre que l'educació no és només anar a l'escola.
- Fomentar actituds de responsabilitat i cooperació.

BLOC I: LA IMPORTÀNCIA D'ANAR A L'ESCOLA I APRENDRE

Activitat 1: La nostra classe

Es llegeix a l'alumnat la història següent:

En Bru té onze anys i viu amb la seva mare i la seva germana Celest, al barri Solidaritat, a la província de Salta, a Argentina.

A la classe d'en Bru, hi ha dotze noies i vuit nois. És una classe petita i molt unida. Quan van començar el primer grau, eren trenta en total, però poc a poc alguns nens i nenes han anat deixant el col·legi. Com és el cas d'en Pau, el seu millor amic, que fa un any es va mudar amb la seva família a Espanya buscant millors condicions de vida.

Es proposa que responen a les següents preguntes:

- Quantes persones hi ha a la classe d'en Bru?
- Quantes van començar el primer grau?
- Per què han deixat d'assistir a l'escola alguns alumnes?
- Alguna vegada heu canviat d'escola?
- Com us sentiríeu si haguéssiu de canviar de col·legi i companys?
- Què és el que més trobaríeu a faltar de l'escola?
- Creieu que és important anar a l'escola? Per què?

A partir d'aquestes respostes, l'alumnat haurà d'elaborar el final de la història: Què ha passat amb en Pau? Com ha viscut la integració a la seva nova escola en un altre país?

Amb una música suau de fons se'ls demana que pensin en alguna cosa que els agradi de la seva classe i ho dibuixin. A continuació formaran un mural amb tots els dibuixos del grup per a penjar a l'aula.

*Adaptació d'una activitat de la campanya educativa Ojos que sí ven de Entreculturas.
http://www.entreculturas.org/campanas/desde_el_aula*

Activitat 2: El meu relat. Què m'està aportant l'educació?

El professorat demanarà a l'alumnat que elabori un llistat de paraules relacionades amb els següents termes:

Escola, convivència, responsabilitat, coneixement, dret, futur, inclusió.

Posteriorment, es demanarà que enllacin paraules dels diferents camps semàntics per elaborar oracions que s'enduran a casa. La idea és que reflexionin amb la família sobre la necessitat d'una educació de qualitat per a tothom.

BLOC 3: Per aprendre es necessita alguna cosa més que

Activitat 1: A la recerca de l'escola bonica

Es demana als nens i a les nenes que imaginin aquesta situació:

Una escola preciosa, pintada de taronja i verd, amb taules noves i grans finestres. Fora al pati, hi ha moltes plantes i un camp de futbol i un altre de bàsquet, gronxadors als arbres i sorra per fer castells a l'hora del pati...

Els nens i nenes que hi ha al poble van a l'escola. És de les poques que hi ha a la zona, per això molts han de caminar alguns quilòmetres cada dia, ja que viuen lluny i no hi ha transport. En total són 800 nens i nenes que es reparteixen en cinc aules, perquè només hi ha cinc docents.

Els alumnes tenen quaderns per a escriure i llapis de colors, però els llibres van ser subministrats pel govern i no n'hi ha per a tothom.

Es reflexionarà sobre aquesta situació a partir de les següents preguntes:

- Quants alumnes hi ha a cada aula? Quants sou a la teva?
- Què passaria si al teu col·legi no hi haguessin llibres o no n'hi hagués per tothom?
- Què s'hauria de canviar per què els nens i nenes poguessin tenir una educació de qualitat? Entre tots, s'elaborarà una llista amb tot allò que cal per gaudir d'aquesta educació i s'elaborarà una recepta amb aquests ingredients que es difondrà al centre escolar.

Activitat 2: Sopa de lletres. Una educació de qualitat

Val qualsevol tipus d'educació? Quina educació exigim? Educació de qualitat!

Es proposa a l'alumnat que relacionin les paraules de la columna de l'esquerra amb les frases de la columna de la dreta:

A continuació se'ls proposa buscar a la següent sopa de lletres les paraules de la columna de l'esquerra – que són els elements essencials per aconseguir una educació de qualitat.

U	R	N	A	S	J	G	O	J	U	G	N	F
R	O	C	S	A	D	U	S	U	N	M	U	I
H	B	I	D	I	C	C	I	O	I	A	I	D
U	L	P	U	I	I	R	T	I	V	T	L	O
I	I	U	R	U	U	T	U	R	E	R	E	L
J	G	L	I	V	R	O	N	U	R	E	S	I
H	A	M	B	I	E	N	T	S	A	E	N	O
B	T	J	R	N	N	G	I	R	A	G	U	N
B	O	L	I	C	U	S	E	L	L	O	T	S
C	R	B	T	L	A	P	I	T	G	I	N	A
X	I	E	O	U	T	A	S	I	R	G	S	R
R	A	S	N	S	O	T	F	A	T	L	E	S
A	R	U	S	I	S	Y	U	R	M	P	I	O
S	E	T	E	V	A	S	R	E	U	I	N	T
E	S	U	L	A	X	F	J	P	N	G	U	E

BLOC 3: COOPERACIÓ I RESPONSABILITAT

Activitat 1: Piquem de mans per l'educació

Preguntem a l'alumnat si pensen que poden fer alguna cosa per a que tothom tingui una bona educació (es va focalitzant el debat en la participació a la SAME). Es demana un gest a qui pensi que pot fer alguna cosa: aquest gest és picar de mans. El professor/a organitza els nens en files i els demana que piquin de mans en blocs.

Les persones de davant, que piquin de mans. Després, els del fons.. Ara tothom a la vegada!

Sincronitzats finalment hi haurà una forta picada general per fer ben òbvia la diferència d'efecte. Això és el que volem fer a la SAME, unir-nos tots i totes per què la nostra petició sigui escoltada pels polítics.

Es plantejaran qüestions per reflexionar sobre la importància de participar activament i sumar esforços a l'hora de combatre injustícies socials.

- Quan es va escoltar més el so?
- Quan hi ha més possibilitats de què les autoritats responguin a una petició social?
- Què hagués passat si ningú hagués pres la iniciativa?

Es valorarà que la participació de cadascú compta molt perquè se senti o no el so i perquè se senti bé. Si n'hi ha que callen, el so és més dèbil i si algú falta, no tindria la mateixa força. Si no ens posem d'acord i sona a deshora tindria molta menys influència.

Activitat 2: Posa-hi la teva peça! Totes compten

Veure pàgina 17.

Activitat 2: Troba les diferències

© Entreculturas

© Entreculturas

Es demana a l'alumnat que analitzi les fotos presentades i anoti les diferències que trobin entre elles que més els cridin l'atenció.

Posteriorment a l'anàlisi, es plantejarà un debat a partir de la següent pregunta:

- Quina repercussió creus que pot tenir l'accés a les noves tecnologies com internet?

BLOC 2: EDUCACIÓ DE QUALITAT. TRENCAR L'EXCLUSIÓ

Activitat 1: Si l'educació no és per a tothom... encara no és prou bona!

Es divideix la classe en cinc grups, cadascun d'ells representarà una illa i haurà d'observar els seus avantatges i els seus problemes.

Hi havia una vegada un món molt petit amb cinc illes...

- *L'Illa del Sol té una estupenda escola, però les nenes hi van bastant poc perquè han de treballar a casa o al camp amb les seves mares.*
- *A la Illa del Vent hi ha bastants nens i nenes que tenen certes dificultats com no sentir, no veure o no poder moure's per sí mateixos i no van a l'escola. Ells/es podrien fer algunes activitats del col·legi i no estan molt contents d'haver-se de quedar tot el dia a casa sense fer res. També tenen dret a aprendre!*
- *La líder de l'Illa Boreal fa poc que va fer una escola amb un professorat molt especialitzat i entusiasmat amb les seves matèries. Als nens i a les nenes els encanta anar al col·legi. No obstant, com que no mengen fruita ni verdura i l'escola està molt lluny, cada vegada estan més cansats i els costa més atendre a classe i fer els deures.*
- *A l'Illa Horitzó, els nens/es sí que van a l'escola i són els adults els que no hi van anar mai. Per això es veuen amb molta dificultat per trobar feina; a més també voldrien poder llegir, escriure i fer els seus comptes, però no existeixen grups en els quals ells i elles puguin aprendre.*

• A la veïna Illa d'Ocaso, els nens i les nenes passen molt de temps sense poder anar a l'escola perquè els adults estan enfrontats i algunes vegades han de participar a les seves lluites.

Després de llegir atentament com és la vida en cada una de les illes, els grups, de forma assembleària, treballaran els següents punts:

1. Què es pot i s'ha de fer per a millorar d'educació a l'illa? Cada grup aporta solucions pròpies i planteja a la resta d'illes el que els reclama.

2. Després del debat, cada illa elaborarà una llista de les accions que cal emprendre. Hauran de concretar el que farà cada grup..

Per exemple, a la Illa del Sol

Les persones adultes es comprometen a no explotar als nens i a les nenes perquè aquests puguin gaudir del dret a l'educació.

3. Es reuniran els representants de cadascuna de les illes i s'explicaran el que han pensat fer per solucionar els seus problemes i reflexionaran sobre què podrien fer com a conjunt d'Illes per aportar solucions i cooperar entre sí.

Activitat 2: L'acord

Continuant amb l'activitat anterior, es tancarà el debat demanant uns acords i compromisos.

Per això disposaran d'un mural en el qual ho posaran per escrit i un representant de cada grup haurà de firmar l'Acord en senyal del compromís que tota la seva Illa assumeix.

BLOC 3: RESPONSABILITAT DE TOTS

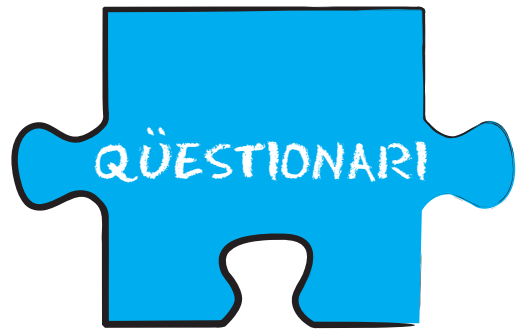
Activitat 1: Gràcies a tots i a totes

Amb el mural dels acords al davant, es reflexionarà sobre el procés seguit per arribar-hi.

- Qui ha participat? Qui ha aportat solucions?
- Us sembla important que tothom expressi la seva opinió?
- Què passaria si les solucions haguessin estat imposades i no escollides?
- Quins beneficis té firmar conjuntament un acord entre totes les illes?

Activitat 2: Posa-hi la teva peça! Totes compten

Veure pàgina 17.

QÜESTIONARI D'AVALUACIÓ DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA (SETMANA D'ACCIÓ MUNDIAL PER L'EDUCACIÓ 2008 (SAME))

Nom del centre

Nivells de participació

- INFANTIL
 1r CICLE DE PRIMÀRIA
 2n CICLE DE PRIMÀRIA
 3r CICLE DE PRIMÀRIA

Quants grups hi han participat _____

Nom dels docents implicats _____
_____
_____

En quines assignatures heu treballat la proposta?

Havíeu participat amb anterioritat a la SAME?

Puntua de l'1 (nivell mínim) al 5 (nivell màxim) el grau d'adequació dels continguts de **CADA BLOC** al nivell escolar.

Puntua de l'1 (nivell mínim) al 5 (nivell màxim) el grau d'adequació de la metodologia de **CADA ACTIVITAT**.

Infantil

Bloc 1: Educació per a tots i totes	1	2	3	4	5
– Act. 1: El peix que no volia anar a l'escola	1	2	3	4	5
– Act. 2: L'educació al món	1	2	3	4	5
Bloc 2: Una escola per a tots i totes	1	2	3	4	5
– Act. 1: L'escola en el que cabem tots/es	1	2	3	4	5
– Act. 2: Construïm l'escola	1	2	3	4	5
Bloc 3: Per a què totes les persones tinguem educació	1	2	3	4	5
– Act. 1: L'arbre dels sentiments	1	2	3	4	5
– Act. 2: Posa-hi la teva peça! Totes compten	1	2	3	4	5

Primària

Primer Cicle:

Bloc 1: L'escola per a totes les persones	1	2	3	4	5
– Act. 1: La meva escola	1	2	3	4	5
– Act. 2: Una escola per a tothom	1	2	3	4	5
Bloc 2: Obstacles per a l'educació	1	2	3	4	5
– Act. 1: El camí a l'escola	1	2	3	4	5
– Act. 2: Taller de contes	1	2	3	4	5
Bloc 3: Està a les nostres mans	1	2	3	4	5
– Act. 1: Quina educació volem per a totes les persones?	1	2	3	4	5
– Act. 2: Posa-hi la teva peça! Totes compten	1	2	3	4	5

Segon Cicle

Bloc 1: La importància d'anar a l'escola i aprendre	1	2	3	4	5
– Act. 1: La nostra classe	1	2	3	4	5
– Act. 2: El meu relat: el que m'està aportant l'educació	1	2	3	4	5
Bloc 2: Per a aprendre es necessita alguna cosa més que l'escola	1	2	3	4	5
– Act. 1: A la recerca de l'escola bonica	1	2	3	4	5
– Act. 2: Sopa de lletres. Una educació de qualitat	1	2	3	4	5
Bloc 3: Cooperació i responsabilitat	1	2	3	4	5
– Act. 1: Piquem de mans per l'educació	1	2	3	4	5
– Act. 2: Posa-hi la teva peça! Totes compten	1	2	3	4	5

Tercer Cicle:

Bloc 1: Realitats que dificulten l'educació de qualitat	1	2	3	4	5
– Act. 1: Horaris diferents	1	2	3	4	5
– Act. 2: Troba les diferències	1	2	3	4	5
Bloc 2: Educació de qualitat per a trencar l'exclusió	1	2	3	4	5
– Act. 1: Si l'educació no és per a tots i totes... encara no és prou bona!	1	2	3	4	5
– Act. 2: L'acord	1	2	3	4	5
Bloc 3: Responsabilitat de tots i totes	1	2	3	4	5
– Act. 1: Gràcies a tots i a totes	1	2	3	4	5
– Act. 2: ∑ Posa-hi la teva peça! Totes compten	1	2	3	4	5

Continuareu treballant amb la SAME ? Sí/ no/ per què?

Observacions, comentaris i propostes de millora

Pots enviar aquest qüestionari per fax al número 935 124 036.

També pots descarregar-te'l a www.cme-espana.org/resources_SAME2008.htm i enviar-lo per correu electrònic a esfcatalunya@educacionsinfronteras.org

Activitat per a tots els nivells: POSA-HI LA TEVA PEÇA I TOTES COMPTEM

Objectius:

- Reforçar els conceptes d'educació i exclusió treballats.
- Participar en l'activitat de mobilització global.

Durant la **Setmana Mundial d'Acció per l'Educació (SAME)**, milions de persones de tot el món es mobilitzaran per aconseguir que l'accés a una educació de qualitat per a tothom sigui una realitat i el mitjà per què cap persona quedi exclosa de la societat.

Unim-nos a elles posant la nostra peça en un gran puzzle amb el que volem representar moltes coses:

- Els "ingredients" que ha de tenir una bona educació que permeti la inclusió de totes aquelles persones que no poden exercir el seu dret a l'educació.
- La implicació que totes les persones han de tenir per a que l'educació per a tothom sigui una realitat com abans millor.
- Sempre es poden seguir unint "fitxes" per aconseguir una bona educació que superi l'exclusió. Per això, el puzzle no té marges.
- Els puzzles que es facin a cada centre o aula s'uniran als que es facin en d'altres centres de diferents llocs d'Espanya.

Com fer el puzzle?

Aquesta activitat pretén ser una reflexió i resum de tot el que l'alumnat ha treballat al llarg de la proposta didàctica.

A la contraportada d'aquest material teniu un model de fitxa de puzzle. Un cop s'hagin treballat les activitats proposades per a cada cicle, cada alumne/a escriurà en una fitxa:

- L'"ingredient" que li sembla més important per què hi hagi una bona educació.
- Què pot fer ell o ella per què hi hagi educació per a tots i totes.
- Recordar a algun/a representant polític els compromisos que va adquirir el govern espanyol al firmar la Declaració d'Educació per a Tots/es a Dakar (Senegal) l'any 2000.

El professorat proposarà aquests o altres aspectes a l'alumnat depenent de la seva edat o curs, per adaptar-se al nivell de reflexió que puguin assolir.

A més d'escriure el text, poden decorar la peça.

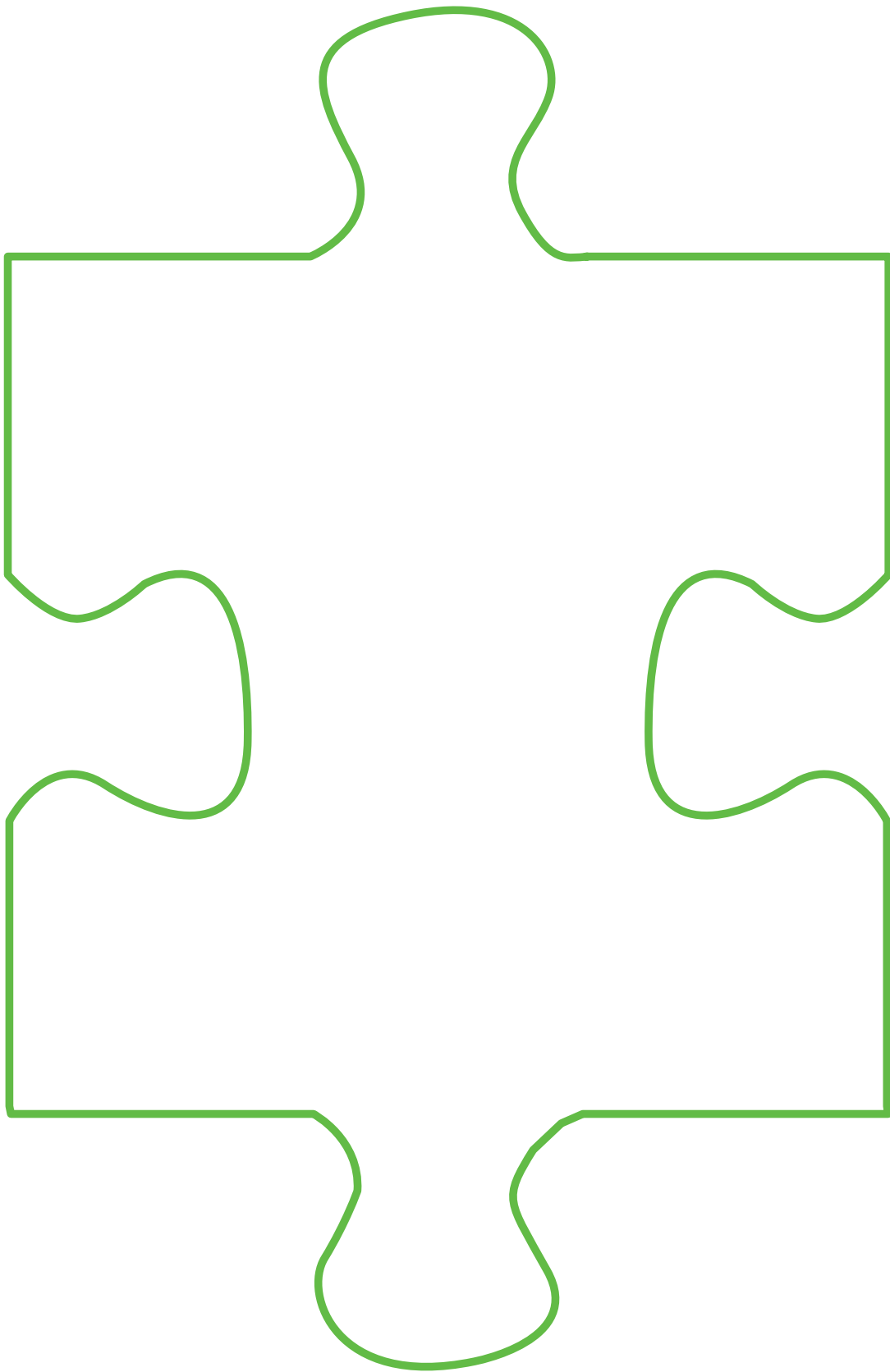
Al centre educatiu es poden fer diferents activitats entorn al puzzle:

- Fer un puzzle per classe o curs, i comentar-ne el contingut de cada peça.
- Unir les peces elaborades a les classes en un gran trencaclosques comú

Què fem amb el puzzle?

Envieu fotografies dels trencaclosques que feu a esfcatalunya@educacionsinfronteras.org. Aquestes fotografies les utilitzarem en els diferents actes que es realitzin a tota Espanya, en els que farem arribar les peticions als representants del govern espanyol per recordar-los els seus compromisos. D'aquesta manera, ens unirem a la mobilització mundial que es farà durant la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació.

(Les fotografies enviades s'utilitzaran en els materials i en el web de la Campanya Mundial per l'Educació a Espanya).

Organizaciones que forman la Coalición Española de la CME:

Colaboran:

Organizaciones que participan en la SAME a nivel estatal:

